

ปัญหากฎหมายของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมาน และการกระทำให้นुकคลสูญหาย พ.ศ. 2565¹

ยศอนันต์ เชื้อไทย²

จากปัญหากรณีนายสมชาย นีละไพจิตร ทนายความนักเคลื่อนไหวด้านสิทธิมนุษยชนถูกอุ้มหาย³ หรือกรณีของนายพลเชษฐ์ วัชรภูริ หรือบิลลี่ ได้หายตัวไปจากอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน จังหวัด เพชรบุรี จนกระทั่งปัจจุบันยังไม่พบตัวนายบิลลี่อีกเลย⁴ หรือกรณีที่การกระทำโดยการทรมานอย่างเช่น พลทหารยุทธกัณท์ บุญนิยม เสียชีวิตระหว่างถูกควบคุมอยู่ในเรือนจำทหาร ค่ายวิภาวดีรังสิต จ.สุราษฎร์ธานี⁵ คดีที่พลตำรวจตรีณพงษ์ ทราญแก้ว อดีต รองผู้บัญชาการกองกฎหมายและคดีสำนักงานตำรวจแห่งชาติและ พันตำรวจเอกอนุชน ชามาตย์ อดีต รองผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสุราษฎร์ธานี กับพวก ร่วมกันบังคับใช้ ไฟฟ้าช็อตผู้ต้องหาเหตุเกิดในพื้นที่ ต.บางรี อ.เมืองระนอง⁶ หรือกรณีนายธนวัชร กลัดเสนา อายุ 41 ปี ผู้เสียชีวิตจากการถูกตำรวจ สภ.บางละมุง จ.ชลบุรี ควบคุมตัวใส่กุญแจมือไปหลัง แล้วพองตัวขึ้นท้าย กระบะไปสถานีตำรวจ หลังประสบอุบัติเหตุขับจักรยานยนต์เกี่ยวชนกับคูกรณีที่เกี่ยวข้องคดีหน้า กระทั่งหันบนถนนสุขุมวิท ต.นาเกลือ อ.บางละมุง จ.ชลบุรี โดยไม่ได้มีการนำตัวส่งรักษาที่โรงพยาบาล จนเป็นเหตุให้เสียชีวิต⁷ จากข้อเท็จจริงดังที่กล่าวมาแล้วพบว่าปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยส่งผลให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อสภาพสังคม

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหากฎหมายของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุกคลสูญหาย พ.ศ. 2565 โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์สุขสมัย สุทธิคดี และ คณะกรรมการสอบ คือ ศาสตราจารย์พิเศษปัญญา สุทธิคดี และรองศาสตราจารย์ประเทือง ธนียผล

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาเขตบางนา) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

³ ย้อนคดี “ทนายสมชาย” ยอดคดี โดนอุ้มจากกลางกรุง คนเห็นเพียบ แต่เป็นปริศนา, (online): from <https://www.thairath.co.th/news/local/bangkok/1654923>

⁴ ย้อนเส้นทางคดีอุ้มฆ่า ‘บิลลี่’ หลังอัยการสูงสุด สั่งฟ้อง ‘ชัยวัฒน์’ และพวก ฐานร่วมกันฆ่าโดยไตร่ตรองไว้ก่อน (online), <https://www.spacebar.th/en/thailand/eight-years-back-in-the-case-of-killing-billy>

⁵ แม่รำไห้หน้า ทบ.ถูกอุ้มตาย 5 ปีคดีไม่คืบ, (online), <https://www.pptvhd36.com/news/%E0%B8%AD%E0%B8%B2%E0%B8%8A%E0%B8%8D%E0%B8%B2%E0%B8%81%E0%B8%A3%E0%B8%A3%E0%B8%A1/166631>

⁶ ฎีกายืนจำคุก 15 ปี พล.ต.ต.ณพงษ์ ทราญแก้ว ช้อมผู้ต้องหา, (online), <https://d.dailynews.co.th/crime/611618/>

⁷ แม่นำศพลูกชายร้อง ‘บิกบี๊ด’ คดีไม่คืบ! ตร.ใส่กุญแจมือหลังอุบัติเหตุจนเสียชีวิต, (online), <https://www.thaipost.net/criminality-news/51923/>

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565 จึงถูกตราขึ้นเพื่อคุ้มครองปกป้องสิทธิเสรีภาพของประชาชนจากการ ทรมาน การลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี และการหายสาบสูญโดยถูกบังคับ โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ⁸ แต่จากการศึกษา ยังพบว่าพระราชบัญญัตินี้ยังมีข้อบกพร่องอยู่บางประการที่อาจส่งผลกระทบต่อให้การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนยังไม่สมบูรณ์ ซึ่งอาจสรุปได้ดังต่อไปนี้

ปัญหาประการที่หนึ่ง ความคลุมเครือและไม่ครอบคลุมของพระราชบัญญัติการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565 ในกรณีนี้เนื่องจากนิยามความหมายของคำว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือนิยามของการกระทำที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ นั้นมีลักษณะประการใด

จากการศึกษาพระราชบัญญัติการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565 พบว่า นิยามความหมายของคำว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัตินี้มีความแตกต่างไปจากความหมายของคำว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายอื่น เพราะ โดยทั่วไปแล้วเจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายอื่นนั้นจะมีเรื่องของอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยเสมอ แต่พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565 ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหายโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ ดังนั้นคำว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐพระราชบัญญัตินี้จึงไม่จำเป็นต้องมีการกระทำที่เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ คือแม้ในขณะที่กระทำความผิดไม่ใช่การปฏิบัติไปตามหน้าที่ แต่ให้พิจารณาว่าในขณะที่กระทำความผิดผู้กระทำความผิดมีสถานะภาพเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือไม่เท่านั้น⁹ หรือแม้กระทั่งนิยามความหมายของการกระทำที่เป็น “การทรมานหรือการลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรี” นั้นมีความหมายอย่างไร และลักษณะของการกระทำอย่างไรจึงเป็นการกระทำที่ทรมาน โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรี จนเป็นความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และปัญหาความไม่ครอบคลุมของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565 ซึ่งมุ่งเน้นไปที่การกระทำโดยเจ้าหน้าที่รัฐเท่านั้นแต่ไม่คุ้มครองไปถึงการกระทำโดยบุคคลธรรมดา

ปัญหาประการที่สอง ปัญหาความรับผิดชอบทางอาญาของเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่เดิมความรับผิดชอบทางอาญามีเฉพาะตัวผู้กระทำ ผู้สมรู้ร่วมคิด หรือผู้ให้การช่วยเหลือ เท่านั้น แต่ในกฎหมายนี้กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาของผู้กระทำ หากไม่ดำเนินการใด ๆ เพื่อป้องกันหรือระงับการกระทำความผิด หรือไม่

⁸ พระราชบัญญัติการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565

⁹ น้ำแท้ บุญมีส้าง,คำอธิบายกฎหมายป้องกันและปราบปรามการทรมานและบังคับให้นุคคลสูญหาย,สำนักพิมพ์วิญญูชน,หน้า 55

ดำเนินการส่งเรื่องให้มีการสอบสวนและดำเนินคดี ผู้บังคับบัญชาของผู้กระทำต้องร่วมรับผิดชอบในทางอาญาด้วย โดยมาตรานี้เป็นการร่างขึ้นมาโดยมีเจตนาเพื่อให้สอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการหายสาบสูญโดยถูกบังคับข้อ 6.(1) (ข) ที่กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาที่รู้หรือไม่ใส่ใจข้อมูลซึ่งระบุว่าผู้ได้บังคับบัญชาภายใต้อำนาจและการควบคุมของตน กำลังกระทำหรือกำลังจะก่ออาชญากรรมฐานสูญหายแต่ล้มเหลวในการใช้มาตรการที่จำเป็นและสมเหตุสมผลภายในอำนาจของตนเพื่อป้องกันหรือระงับการกระทำของการบังคับให้สูญหายอย่างมีประสิทธิภาพ หรือยื่นเรื่องต่อเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจเพื่อสอบสวนและดำเนินคดี ต้องรับผิดชอบต่อการกระทำของผู้ได้บังคับบัญชานั้น¹⁰

จากการศึกษาพระราชบัญญัติการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุกลสูญหาย พ.ศ. 2565 พบว่า ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้คำนึงถึงสถานะภาพของผู้กระทำที่ต้องเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐเท่านั้น ไม่คำนึงถึงว่าต้องเป็นการกระทำตามหน้าที่ด้วยหรือไม่ ดังนั้นหากไม่คำนึงถึงการปฏิบัติตามหน้าที่ การกำหนดให้ผู้บังคับบัญชาต้องร่วมรับผิดชอบไปด้วยอาจไม่เหมาะสม เพราะหากเป็นกรณีที่ผู้กระทำผิดไปกระทำในฐานะส่วนตัว และผู้บังคับบัญชาจะต้องร่วมรับผิดชอบไปด้วยย่อมไม่เป็นธรรมหากพิจารณาจากเนื้อหาของอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการหายสาบสูญโดยถูกบังคับ ข้อ 6.(1) (ข) จะเห็นได้ว่า ความรับผิดชอบของผู้บังคับบัญชานี้จะต้องเป็นกรณีที่ผู้บังคับบัญชาผู้นั้นต้อง มีอำนาจในการควบคุมผู้ได้บังคับบัญชาด้วย ดังนั้นอำนาจการบังคับบัญชาจะเกิดขึ้นได้ต้องมีอำนาจและหน้าที่เข้ามาเกี่ยวข้องด้วยเสมอ การกำหนดความผิดเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยคำนึงเพียงสถานะ แต่ไม่คำนึงถึงอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายด้วย และยังต้องให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งต้องอ้างอิงตามอำนาจและหน้าที่มาร่วมรับผิดชอบด้วยเช่นนี้จึงเป็นการขัดแย้งในหลักการอย่างชัดเจน และไม่สอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการหายสาบสูญโดยถูกบังคับ

ปัญหาประการที่สาม ปัญหาการเยียวยาและชดเชยความเสียหายจากรัฐ พระราชบัญญัตินี้มุ่งเน้นไปที่การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนจากการกระทำอันเป็นการละเมิดโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นสำคัญ และเมื่อความผิดได้กระทำลงแล้วนอกจากเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นต้องรับผิดชอบทางอาญาแล้ว ความรับผิดชอบประเภทหนึ่งที่เกิดขึ้นมาด้วยคือความรับผิดชอบทางแพ่งที่ต้องเยียวยาและชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ได้รับความเสียหายจากการกระทำนั้น ซึ่งตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุกลสูญหาย พ.ศ. 2565 มาตรา 33 กำหนดให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการต้องแจ้งให้ผู้เสียหายทราบถึงสิทธิในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากการกระทำผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และหากผู้เสียหายประสงค์จะเรียกค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวให้พนักงานอัยการเรียกค่าสินไหมทดแทน แทนผู้เสียหายด้วย

¹⁰ อนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการหายสาบสูญโดยถูกบังคับข้อ 6.(1) (ข)

จากการศึกษา พบว่า พระราชบัญญัตินี้ไม่ได้กำหนดนิยามของความเสียหายต่อจิตใจไว้เป็นการเฉพาะซึ่งอาจส่งผลต่อการเรียกร้องให้รัฐชดเชยความเสียหาย

อีกประการหนึ่งความรับผิดชอบทางแพ่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐ แต่เดิมนั้นหากเป็นกรณีกระทำละเมิดโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 กำหนดให้ความรับผิดชอบทางละเมิดที่เกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ ที่กระทำไปตามอำนาจและหน้าที่ของตนโดยสุจริต หากการกระทำนั้นไปละเมิดสิทธิของบุคคลอื่น เจ้าหน้าที่ผู้นั้นไม่ต้องรับผิดชอบเป็นการส่วนตัว แต่ถ้าหากการกระทำละเมิดนั้นไม่ใช่การกระทำตามหน้าที่เจ้าหน้าที่นั้นต้องรับผิดชอบเป็นการส่วนตัว ซึ่งตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565 เป็นการรับผิดชอบเฉพาะตัวผู้กระทำ หน่วยงานรัฐจะไม่เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ซึ่งเรื่องนี้จะส่งผลกระทบทั้งต่อผู้เสียหายและผู้กระทำผิดกล่าวคือในส่วนของผู้เสียหายแม้ในการเรียกค่าสินไหมทดแทนจะกำหนดให้อัยการเป็นผู้ดำเนินการให้โดยไม่มีจำเป็นต้องจ้างทนายความเองแต่ปัญหาเกิดเมื่อศาลพิพากษามาแล้ว โดยให้ผู้กระทำผิดต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นการเฉพาะตัว หากผู้กระทำผิดไม่ชำระผู้เสียหายก็ยังคงดำเนินการในชั้นบังคับคดีอยู่ดีซึ่งก็จะมีขั้นตอนยุ่งยาก และใช้เวลานานจำเป็นต้องมีทนายความเข้ามาช่วยเหลือในขั้นตอนการสืบทรัพย์ซึ่งผู้เสียหายก็ต้องเสียค่าใช้จ่าย อีกทั้งเมื่อผู้กระทำผิดความผิดต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นการเฉพาะตัวแล้ว แต่ผู้นั้นไม่มีทรัพย์สินเพียงพอที่จะชำระได้ ผู้เสียหายก็จะไม่ได้รับการชดเชยความเสียหายอีกเช่นกัน

จากการศึกษาค้นคว้าพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565 ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาความคลุมเครือและไม่ครอบคลุมของพระราชบัญญัติการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565 ให้แก้ไขมาตรา 3 โดยเพิ่มนิยามความหมายของการกระทำทรมานให้ชัดเจน โดยให้หมายถึง “ การกระทำทั้งหลายโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ได้กระทำต่อบุคคลอื่นให้ได้รับความเจ็บปวด หรือความทุกข์ทรมานอย่างรุนแรง ไม่ว่าทางร่างกายหรือจิตใจ อาทิเช่น การทำร้ายร่างกาย การควบคุมร่างกายในท่าทางผิดธรรมชาติ การกระทำให้ปราศจากปัจจัยในการดำรงชีพ การข่มขู่ หรือกระทำให้เกิดความทุกข์ทรมานต่อระบบประสาทอันอาจส่งผลต่อจิตใจ หรือการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งที่ก่อให้เกิดความทุกข์ทรมานต่อร่างกายหรือจิตใจ

ต้องกำหนดนิยามความหมายของ “ความเสียหายต่อจิตใจ” ให้ชัดเจน โดยให้หมายถึง “ ความเจ็บปวด ความทุกข์ทรมาน ความหวาดกลัว ความวิตกกังวล ความเศร้าโศกเสียใจ ความอับอาย หรือความเสียหายต่อจิตใจอย่างอื่นที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน ” ¹¹ เพื่อให้กฎหมายมีความชัดเจน ไม่คลุมเครือ และเพื่อให้ผู้ใช้กฎหมายหลีกเลี่ยงการตีความโดยไม่จำเป็น

¹¹ พระราชบัญญัติความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย พ.ศ. ๒๕๕๑, มาตรา 4.

และเพื่อให้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565 คຸ້ມครองไปถึงการกระทำของบุคคลธรรมดาด้วย โดยให้แก้ไขมาตรา 5 ผู้ใดกระทำด้วยประการใดให้ผู้อื่นเกิดความเจ็บปวดหรือความทุกข์ทรมานอย่างร้ายแรงแก่ร่างกายหรือจิตใจ เพื่อวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (1) ให้ได้มาซึ่งข้อมูลหรือคำรับสารภาพจากผู้ถูกกระทำหรือบุคคลที่สาม
- (2) ลงโทษผู้ถูกกระทำเพราะเหตุอันเกิดจากการกระทำหรือสงสัยว่ากระทำของผู้นั้นหรือบุคคลที่สาม
- (3) ข่มขู่หรือขู่เชิญผู้ถูกกระทำหรือบุคคลที่สาม
- (4) เลือกลงปฏิบัติไม่ว่ารูปแบบใด

ผู้กระทำความผิดฐานทรมาน

ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๕ กระทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับโทษเพิ่มขึ้นอีกกึ่งหนึ่งของความผิดนั้น

แก้ไขมาตรา 6 ผู้ใดกระทำด้วยประการใดที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อันเป็นเหตุให้ผู้อื่นถูกลดทอนคุณค่าหรือละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานความเป็นมนุษย์ หรือเกิดความเจ็บปวดหรือความทุกข์ทรมานแก่ร่างกายหรือจิตใจที่มีใช้การกระทำผิดตามมาตรา 5 ผู้กระทำความผิดฐานกระทำการที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

การกระทำตามวรรคหนึ่ง ไม่รวมถึงอันตรายอันเป็นผลปกติหรือสืบเนื่องจากการลงโทษทั้งปวงที่ชอบด้วยกฎหมาย

ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๖ กระทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับโทษเพิ่มขึ้นอีกกึ่งหนึ่งของความผิดนั้น

แก้ไขมาตรา 7 ผู้ใด ควบคุมตัว หรือลักพาบุคคลใด โดยปฏิเสธว่ามีได้กระทำการดังกล่าว หรือปกปิดชะตากรรมหรือสถานที่ปรากฏตัวของบุคคลนั้นซึ่งส่งผลให้บุคคลนั้นไม่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย ผู้กระทำความผิดฐานกระทำให้นุคคลสูญหาย

การกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งให้ถือเป็นความผิดต่อเนื่องจนกว่าจะทราบชะตากรรมของบุคคลนั้น

ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๗ กระทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับโทษเพิ่มขึ้นอีกกึ่งหนึ่งของความผิดนั้น

2. ปัญหาความรับผิดชอบทางอาญาของผู้บังคับบัญชา โดยแก้ไขมาตรา 42 เมื่อมีกระทำความผิดตามมาตรา 35 มาตรา 36 มาตรา 37 มาตรา 38 โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งใช้หรืออ้างอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายเพื่อจะกระทำหรือได้กระทำความผิด ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้บังคับบัญชาโดยตรงของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นทราบอยู่แล้วว่าจะมีการกระทำความผิดเกิดขึ้น และหากผู้บังคับบัญชานั้นไม่ดำเนินการที่จำเป็นและ

เหมาะสมเพื่อป้องกันหรือระงับการกระทำความผิด หรือไม่ดำเนินการสอบสวนและดำเนินคดีตามกฎหมาย
ต้องระวางโทษกึ่งหนึ่งของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

การแก้ไขมาตรานี้เพื่อกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบของผู้บังคับบัญชาให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้นเป็นการ
ปกป้องการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาในกรณีที่ต้องรับผิดชอบเฉพาะผู้ได้บังคับบัญชาของตนไปกระทำ
ความผิดโดยอาศัยอำนาจหน้าที่เพื่อจะกระทำหรือได้กระทำความผิด และยังสอดคล้องต่อเจตนารมณ์ตาม
อนุสัญญาระหว่างประเทศทั้งสองฉบับที่ใช้เป็นหลักในการตราพระราชบัญญัตินี้ด้วย

3.ปัญหาการเยียวยาและชดเชยความเสียหายจากรัฐ โดยแก้ไขมาตรา 33 เพื่อประโยชน์ในการ
ช่วยเหลือผู้เสียหาย ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการแจ้งให้ผู้เสียหายทราบในโอกาสแรกถึงสิทธิที่
จะเรียกค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และสิทธิที่จะได้รับ
ความช่วยเหลือทางกฎหมาย

ในกรณีที่ผู้เสียหายมีสิทธิและประสงค์ที่จะเรียกค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวตามวรรคหนึ่ง
ให้พนักงานอัยการเรียกค่าสินไหมทดแทนแทนผู้เสียหายด้วย

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ถือว่าเป็นการกระทำละเมิดโดย
เจ้าหน้าที่ของรัฐ

การแก้ไขมาตรานี้เพื่อให้สอดคล้องต่อการเยียวยาผู้เสียหายโดยถือเป็นหน้าที่ของรัฐซึ่งต้องให้การ
เยียวยาโดยเร็วและต้องมีหลักประกันว่าจะไม่เกิดเหตุการณ์ความผิดนั้นอีก ดังนั้นจึงต้องกำหนดให้รัฐเป็นผู้
ชำระค่าสินไหมทดแทนให้กับผู้เสียหายเพื่อในอีกทางหนึ่งเป็นการกำชับเจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดของตน
ให้ระมัดระวังการปฏิบัติหน้าที่ และเป็นการลงโทษหากปล่อยปละละเลยให้เจ้าหน้าที่ของตนไปกระทำ
ความผิด

เอกสารอ้างอิง

ภูิกายินจำคุก 15 ปี พล.ต.ท.รณพงษ์ ทราญแก้ว ช้อมผู้ต้องหา,(online),

<https://d.dailynews.co.th/crime/611618/>

น้ำแท้ บุญมีส้าง,คำอธิบายกฎหมายป้องกันและปราบปรามการทรมานและบังคับให้บุคคลสูญหาย,

สำนักพิมพ์วิญญูชน, หน้า 55.

พระราชบัญญัติการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565

พระราชบัญญัติความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย พ.ศ. 2551, มาตรา 4.

แม่นาสพลูกชายร้อง 'บักปัด' คดีไม่ลับ! ตร.ไล่กุญแจมือหลังอุบัติเหตุจนเสียชีวิต,(online),

<https://www.thaipost.net/criminallity-news/51923/>

แม่ร้ายให้หน้า ทบ.ถูกช้อมตาย 5 ปีคดีไม่คืบ,(online),

<https://www.pptvhd36.com/news/%E0%B8%AD%E0%B8%B2%E0%B8%8A%E0%B8%8D%E0%B8%B2%E0%B8%81%E0%B8%A3%E0%B8%A3%E0%B8%A1/166631>

ย้อนคดี “ทนายสมชาย” ยอดคดี โดนอุ้มจากกลางกรุง คนเห็นเพียบ แต่เป็นปริศนา,(online):from

<https://www.thairath.co.th/news/local/bangkok/1654923>

ย้อนเส้นทางคดีอุ้มฆ่า ‘บิลลี่’ หลังอัยการสูงสุด สั่งฟ้อง ‘ชัยวัฒน์’ และพวก ฐานร่วมกันฆ่าโดยไตร่ตรองไว้

ก่อน (online), <https://www.spacebar.th/en/thailand/eight-years-back-in-the-case-of-killing-billy>

อนุญาตว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการหายสาบสูญ โดยถูกบังคับข้อ6.(1) (ข)